

CRITICA CINEMA

Marcel·lí Borrell / opinió@lamanyana.cat

La (des)memòria històrica

La història. Alemanya, 2000. Àlex és un jove de 20 anys que, a causa d'un accident de trànsit, perd la memòria, el seu avi Dan, búlgar que domina el joc del backgammon, se l'endu a un viatge amb tàndem de retorn a Bulgària, pel trajecte viuran aventures reveladores. **La pel·lícula.** Les coproduccions centro-europees són tan rares per aquestes latituds ianquitzades com un 'teen' sense auriculars iPod a les orelles. De fet, 'El mundo es grande, y la felicidad está a la vuelta de la esquina' tracta d'un adolescent desmemoriat per raons traumàtiques. El cas és que estava destinat a ser un alemany integrat, quan en realitat no és sinó que un búlgar fill de represaliats pel règim comunista de Sofia, ran els darrers temps del sistema dictatorial. Basant-se en la novel·la autobiogràfica d'Ilija Trojanov, Stephan Komandarev (Sofia, Bulgària, 1966) porta a terme una 'road-movie' familiar amb totes les de la llei del prototípic viatge iniciàtic. Per tant, el film transcorre pels obligats accidents sentimentals d'una ruta que la desmemòria històrica ha sepultat sense miraments. Komandarev s'acull a l'excusa dramàtica de l'amnèsia que pateix el coprotagonista, el jove Àlex, per indagar sobre les eternes preguntes: qui sóc jo?, d'on vinc? on vaig? Com s'encarrega de deixar prou clar el títol i subtítol d'aquesta benintencionada (i pre-

miadíssima) pel·lícula, les respostes son tan contundents com felices. Se m'acut preguntar, quants Àlex catalans no haurien de fer un viatge semblant amb l'avi? Mentrestant, consignar que Miki Manojlovic ('Irina Palm') dota de sa i faceciós humanisme a aquest (s)avi, campió del senzill i complex joc del backgammon. Al seu costat, i per contagi, el jove Carlo Ljubek resulta un convincent desmemoriat endèmic amb ganes de redimir-se. I remarcar, un cop més, l'estra-

'El mundo es grande'

Director: Stephan Komandarev. Intèrprets: Miki Manojlovic, Carlo Ljubek. Bulgària-Alemanya-Eslovènia-Hongria, 2008. 105'. Rambla Lleida.

nyesa innocent (?) en comprovar que films d'interès s'estrenen amb anys i panys de retard (3).

La imatge. Àlex trobant el seu cotxet de juguina, amagat en el cau familiar on l'havia deixat de nen.

La frase. 'El destí és un dau que tens a les mans i que has de llençar amb decisió', avisa l'avi al nét. Sempre segons les regles, o a frec de transgredir-les?

La recomanació. Degustadors de pel·lícules de carretera amb contingut social.